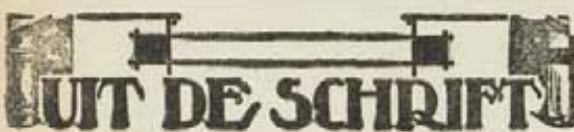

geloof aan den Christus pro nobis (voor ons), maar het streven om in zelfontlediging Hem gelijkvormig te worden — dat brengt heil.

Hoe ernstig dergelijke beschouwingen teruggevoerd moeten worden, zien wij D.V. de volgende week.

E. D. KRAAN.

De toornige handoplegger.

Maar Jezus, dat ziende, nam het zeer kwalijk.

Markus 10:14a.

En Hij omving hen met Zijne armen, de handen op hen gelegd hebbende, zeggende Hij dezelve.

Markus 10:16.

Wij allen kennen die bekende voorstelling van de scheurkalenderschilden, waarop men Christus de kinderen ziet zegenen. De voorstelling gaat telkens weer uit van de gedachte, dat de Goede Herder zacht en vriendelijk is. Teeder. Zonder eenigen toorn. De oogen van den Heiland staan zoo zacht, dat men aan geen toorn en geen bestraffing denkt.

Niettemin teekent Markus aan, dat de Heiland, in hetzelfde oogenblik, waarin Hij Zijn hand op kinderhoofdjes lei, van toorn vervuld geweest is. Hij nam het zeer kwalijk, zoo zegt onze Statenvertaling. Maar het woord, dat in het grieksch gebruikt wordt, wijst op een sterke verontwaardiging, die zich lucht geven moet. Dat woord wordt ook gebruikt voor de overpriesters en de schriftgeleerden, als zij zich vertoornen over die andere kinderen, die blijkens Mattheus 21:15 Christus spontaan gehuldigd hebben. Eveneens wordt het gebezigd, wanneer de discipelen het kwalijk nemen, dat de vrouw met de albasten kruik met kostelijke zalf Jezus eert. In gelijken zin wordt gesproken over de verontwaardiging der discipelen, wanneer de beide zonen van Zebedeus door hun moeder worden voorgedragen voor een eereplaats in het komende koninkrijk, en als zijzelf gelijk verlangen uitspreken. De overste eener synagoge neemt in gelijken zin Christus een genezing op Sabbath kwalijk. En deze voorbeelden bewijzen genoegzaam, dat Christus niet maar in het algemeen de houding der discipelen afkeurde, toen zij de kinderen van Hem wilden afweren, doch dat Hij ook daaraan op duidelijke wijze uitdrukking gegeven heeft.

En zóó, met toorn in het hart, en in het oog, is Hij naar die kinderen gegaan, en heeft de handen hun opgelegd, en hen gezegend.

Er is sedert vele eeuwen onder ons geen enkel kind gedoopt, of daar is bij de lezing van het doopsformulier met zooveel woorden herinnerd aan dit voorval.

Maar hoeveel menschen denken onder het hooren daarbij tegelijkertijd aan het feit, dat de Heiland, toen Hij de kinderen omhelsde, de handen hun oplegde, en hen zeggende, van toorn vervuld was over de zonde en de dwaasheid der discipelen?

Het is maar goed, dat in het doopsformulier deze herinnering aan de kinderzegening onmiddellijk volgt op die andere heenwijzing naar het feit, dat God vroeger bevolen heeft, de kinderen te besnijden. Want dit bevel van God is vol van Zijn majesteit. En die majesteit is er ook bij Christus. Zij is nog wel wat anders, dan de bloedarme, kleurloze, beweegloze zachtzinnigheid, welke in Hem ondersteld wordt door degenen, die alleen maar zulke „zachte” trekken in Christus' beeld weten te brengen.

Christus bestraft de jongeren.

En tegelijkertijd zegent Hij de kinderen.

En gedraagt Hij zich vriendelijk jegens de ouders die de kinderen naar Jezus toebrengen.

Ook dit laatste worde niet vergeten. Want al waren, — om redenen, die wij thans hier niet hebben na te gaan, de discipelen te bestraffen, feitelijk stonden toch ook die moeders niet recht tegenover den Heiland. Wanneer zij Hem vragen, voor de kinderen te bidden, en hun de handen op te leggen, dan bedenke men, dat wij hier in een omgeving zijn, welke van den Heiland der wereld een allesbehalve zuivere voorstelling had. Het kwam destijds telkens voor, dat een wijze rabbi, die in bijzonder aanzien stond, werd uitgenoodigd, de kinderen te zegenen door handoplegging. En de vraag, om een gebed voor de kinderen te doen, zal ook wel ingegeven zijn door de bijgeloovige gedachte, die wij nog vandaag bij veel roomsche menschen aantreffen, dat deze heilige man toch wel een streepje vóór had bij God, en dat het dus wel bijzonder „helpen” zou, wanneer juist Hij bad tot den Heer in den hemel. Dat zou meer resultaat afwerpen, dan wanneer de moeders het zelf deden.

Denk-zonden dus bij de discipelen. Denk-zwakheid bij de moeders. Denk-onmacht bij de kinderen.

En nu zien wij in eens de majesteit van Christus. In het zelfde oogenblik staat Hij tegenover drie groepen. Een zeer ingewikkelde situatie.

Want elke groep verhoudt zich weer anders tegenover Hem.

De discipelen hebben — wij gaan hier niet nader op in, — een groote fout begaan in het weren der kinderen. Een fout, waardoor zij eigenlijk Christus' gansche prediking — nog pas geleden geschied — in het aangezicht geslagen hebben.

De vrouwen hebben ook een voorstelling, welke niet beantwoordt aan de werkelijkheid. Maar, — zij wonen in Perea en hebben dus niet de mogelijkheid gehad, om van Christus veel te hooren.

En de kinderen staan buiten al die discussies.

Zie nu den Heiland, die elk het zijne geeft. Toornig is Hij op de discipelen.

Vriendelijk, aanmoedigend tegen de ouders.

Zacht tegen de kinderen.

De a.s. missionarissen van het rijk der hemelen, die, tegen zooveel beter onderricht in, nog steeds Hem in hun gedachten verongelijken, ontvangen het húnne, als Hij tegen hen toornit.

De a.s. objecten der evangelisatie, en van den zendingsarbeid, de moeders van Perea — over een poosje is het al Pinksterfeest! — worden als min-kundigen doorzien en dienovereenkomstig vriendelijk bejegend, daarin althans dat Christus hun kinderen de handen oplegt.

En de kinderen zelf, uit wier mond straks God zich lof bereiden zal, als Perea het groote licht zal zien, de kinderen die aan de uiterste grens van het verbod staan, worden zóó duidelijk gezegend, dat later deze hun zegening heele volkeren in het uur van den doop als een kostelijke herinnering zich zal zien voorhouden.

Dit is een majesteit, die slechts mogelijk is, waar geen zonde het leven bedorven heeft, en waar de volkomen gehoorzaamheid aan God elke handeling in iedere concrete situatie naar alle zijden gaaf maakt, en gezond. Hier is Hij, tot Wien men zeggen moet: „mijn Heere en mijn God”.

K. S.

Benoeming kerkelijk hoogleeraar.

Het trekt algemeen de aandacht, dat de synode van de Hervormde Kerk in een buitengewone zitting tot kerkelijk hoogleeraar benoemd heeft dr Berkelbach van der Sprenkel. Met hem stonden op de nominatie dr Oorthuys en ds Noordmans.

Er wordt van confessioneele zijde op gewezen, dat de benoemde behoort tot de ethische richting. En dan rijst de klacht, dat de confessioneele ten onrechte voorbijgegaan zijn in de benoeming. Weer is een ethische benoemd. De confessioneele hebben slechts één kerkelijken hoogleeraar: men meent, dat het passeeren van de confessioneele hen dus verongelijkt.

Ons persoonlijk kan de benoeming niet verwonderen, en allermint, op het standpunt van de „confessioneele” zelf, als een kerkelijke zonde tegen deze kerk-partij op wetenschappelijk gebied worden aangemerkt. Want wat is eigenlijk in theologisch opzicht confessioneel? De eenige confessioneele hoogleeraar is prof. Haitjema. Maar zijn theologie is geïnspireerd door Barth. Welnu, deze confessioneele hoogleeraar heeft, nog vrij kort geleden, een bundel studies helpen uitgeven onder titel: „De Openbaring der Verborgenis”. Onder de medewerkers behoorde ook dr Berkelbach van der Sprenkel. Deze heeft dus met dr Haitjema zich in zekeren zin vergezelschap. En het was niet maar een losse samengang voor een oogenblik; want het boek stelde de vraag, wat men heeft aan de dialektische theologie. Alle medewerkers hebben zich natuurlijk kunnen vinden in de inleiding van dr M. C. Slotemaker de Bruine, die in zijn voorrede bericht heeft, dat de schrijvers van de verschillende artikelen in dezen bundel elkaar gevonden hebben in hun diepgaande dankbaarheid voor de dialektische theologie. Niet alleen dit wijst op een nauwen structureelen samengang, maar ook de andere uitspraak van de voorrede, die wij hier even citeeren: „Wanneer de bonte samenvoeging van onderwerpen onder het ééne gezichtspunt dezer kritische theologie gewelddadig mocht blijken, gezocht of zelfs maar begrijpelijk zonder innerlijk noodwendig te zijn, dan zou de geestelijke beweging, waar het hier om gaat, geoordeeld zijn. De innerlijke eenheid van de hier voorgedragen vizie op dogma, schrift, kerk, en haar velerlei aktiviteit, raakt de kern van de zaak. Dat beteekent niet, dat de schrijvers tezamen die eenheid in allen deele belichamen — de artikelen zijn zeer verschillend van toon en opzet — maar dat deze eenheid in hun arbeid richtend (in tweeërlei beteekenis) doorbreekt.” Opgemerkt wordt, dat de opstellers van dezen bundel allen teren op „datgene wat het hart is van de dialektische theologie”. En verzekerd

wordt, dat de auteurs zich verzetten willen tegen invloedrijke denk-richtingen in het nederlandsche christelijke leven, met name tegen bepaalde trekken in de ethische en neo-calvinistische theologie. Tegenover den „beschouwingsrijkdom” en de „beschouwings-vastheid”, die er in verscholen liggen, willen zij front maken, „teruggewezen” als zij zich achten „naar een armoede en een dwaasheid die aanwijzing zijn van een dieper prijsgegeven zijn in Gods openbaring”.

Het valt m.i. niet meer in te zien, welk ónrecht men aan de confessioneele doet, wanneer een man, die, tot nu toe als ethisch kon worden aangediend, maar intusschen opgenomen is in een nieuw front dat dr Haitjema zelf mee hielp vormen, als hoogleeraar benoemd wordt. Het getal der „ethische” hoogleeraren is vermeerderd; inderdaad. Maar het getal van hen die „met recht” confessioneel kunnen heeten, althans met hetzelfde „recht” als dr Haitjema, ook. Slechts wij toch ontkennen dat „recht”. Men vergeet niet, dat heel de theologische groepeeringswijze in de laatste jaren anders geworden is. Rekenen men voorts met de leeftijden en met de academische vorming bij het drietal kandidaten, dan komt ons op het standpunt van de Hervormde Kerk de benoeming alleszins logisch voor.

Wij zeggen dit niet, om ons in te laten met zaken van de Hervormde Kerk, doch alleen om er op te wijzen, dat men van een synode, laat staan van een Hervormde synode, niet eischen kan, verschillen, die intusschen praktisch imaginair geworden zijn, nog steeds in rekening te brengen, als waren zij werkelijk. De Hervormde synode heeft het recht, zich te richten naar dezelfde front-wijziging, ook voor zoover ze de „confessioneele” in hun relatie tot de „ethische” betreft, als welke de als confessioneel bekend staande hoogleeraar Haitjema gewild heeft. Waarom zullen de hoogleeraren onderscheidingen uitwisschen, en hun benoemers ze handhaven? In het algemeen gesproken hebben de confessioneele zichzelf als wetenschappelijk-theologische richting opgeheven. Hoogstens kan de naam „confessioneel” nog een zekere probleemstelling inzake het hervormd-kerkelijk vraagstuk bij den drager van dien naam doen vermoeden. Maar een kerkelijk hoogleeraar is er tenslotte, om theologie te doceeren, en niet om een nuance te zijn in den kerkstrijd. En bovendien: „toevallig” schreef dr Berkelbach van der Sprenkel in het genoemde boek *JUST* over de KERK. Wat willen de partijgenooten van prof. Haitjema nog meer?

Onlangs is een congres gehouden, dat dr Haitjema als gereformeerd-in-wijderen-zin heeft aangediend. Het orgaan der confessioneele vond dat prachtig, dankte God, en sprak van zegen. Lieve menschen, zou men zeggen: waarom is dan dr Berkelbach van der Sprenkel niet in wijderen zin confessioneel te noemen? Men zou dit óók aan anderen willen vragen, die dit congres verdedigden, en nu de confessioneele beklaagen.

Men ziet: de dingen werken door. De wereld wordt hoe langer hoe onbezwaarder. En de boom der bezwaren wordt dus hoe langer hoe dikker.

En nu is het al zóóver, dat men, om te weten, wat een confessioneel toekomst, niet vraagt, of zijn hoogleeraren de confessie trouw blijven, maar of ze vaak genoeg een hoedemakeraanschen term (b.v. „heel de kerk en heel het volk”) hanteeren.

Eik geslacht krijgt de congressen, die het verdiend heeft, en elke congressganger de professoren, die hij verdiend heeft. Wie God dankten voor dat congres, moeten Hem nu óók danken voor dezen professor, die (inzake de KERK nog wel) schrijft à la dr Haitjema.

K. S.

„Een zekere heer J. C. Sikkel.”

Het orgaan der N. S. B. is zóó goed thuis in de christelijke, daartoe nederlandsche samenleving, dat het, in een uitgave van Patrimonium een citaat van den reeds lang overleden ds J. C. Sikkel aantreffende, uitvaart tegen „zekeren heer J. C. Sikkel”, die anno 1935 iets „schrijft”. Tevens beweert het, dat het blad gefinancierd wordt — zoo althans ongeveer — door buitenlandsch „grootkapitaal”.

De heeren kennen blijkbaar noch onze „kleine luyden” in hun geloofs-offer, noch onze voortrekkers in hun geloofsmoed. Geen wonder ook: ze worden met Hegel gevoed. En straks halen ze misschien — precies als de buitenlandsche grooier in mythen — kameraad Alfred Rosenberg — den middeleeuwschen mysticus Eckehardt voor den dag. Hegel heeft dat trouwens óók gedaan. Zoo zijn onze „nederlanders par excellence”....

K. S.

Uit den duitschen kerkstrijd.

Men heeft ons gezegd, dat de strijd, dien de belijdende kerkgemeenschappen in Duitschland tegen de door de rijksregering ondersteunde rijkskerkleiding (rijksbisschop Müller, vroeger ook Jaeger) tot behoud hunner kerkelijke zelfstandigheid en vrijheid te voeren hadden, in vrede verliep en dat de bezwaren der belijdenis-ge trouwe kerken meer en meer werden ontzien. In duitsche boekwinkels kan men trouwens dezer dagen een geschriftje gestaleerd zien, dat op het titelblad den „kerkvrede” aankondigt.

Hoe v

gezicht is
Kort g
predikan
ongeval
deze pre
bisschop
rijksbissc
geweldpl
tijdlang
Die scho
feit, dat
van het
der z.g.
wegens
goede t
vereens
ning wa
was alle
de schor
gewoest.
keerd te
toon ges
lezen —
ongelijk
verder te
tot den
derlijk
schorsing
doch in
anderen
reeds tev
was wer
toen de
dit gewes
kerkreeg
leiding g
zenuwlev
Hoewe

slachtige
heeft in
een kwa
zinwekke
paganda
vrijwel
kend wo
kwam in
der begr
schop) o
voor. H
predikan
en voor
propagan
de „prak
rig wo
drie heb
publiek.
predikan
die bij
naar he
hoofd jo
was dus
lag bij d
verder g
de „eers
hij was
tenen”.

Dergeli
zinwekke
als men
christene
lijk verve
ren, die
worden,
gebruiker
denkt ie
Wat blij
van het
Mogen
tegen soc
bewaren,
die in N
de kerk
oof de m
hun post
verdwijn
verlang
Doch
verwanter
hen prot
Laten de
voor zich
belijdenis
haven, of
er belijde
die thans
tueeren, j
gereforme
en onnoo
jaren gel
delijk b.v.
allerlei r

1) Hun is
ding den rij
2) Tegenw
licht. De
moesten wa
nieuwe kerke
niet, wie ker
in hooge ma